

Ställningstagande

Datum: 2013-06-28
Ärendenr: TRV 2012/81559
Projektnr: V83262980

TRAFIKVERKET

Trafikverket
Box 186
871 24 Härmösand

Besöksadress: Natviksgatan 8
Telefon: 0771 - 921 921
trafikverket@trafikverket.se

www.trafikverket.se

Förstudie E4 Örnsköldsvik, Örnsköldsviks kommun, Västernorrlands län

Trafikverket Region Mitt har upprättat en förstudie för rubricerat objekt.

Ställningstagande

Trafikverket Region Mitts ställningstagande efter genomförd förstudie och samråd är följande:

- Att gå vidare med förbättringsåtgärder enligt fyrstegsprincipens steg 1-3.
- Att gå vidare med en lokaliseringsstudie för tunnelsträckning genom Åsberget.
- Att avföra "Tunnel genom centrum" som alternativ i fortsatta studier

Bakgrund

Örnsköldsviks kommun har under en under många år uttalat önskemål om att väg E4 ska förläggas utanför staden, på grund av det buller och de luftföroreningar som vägtrafiken orsakar, men även på grund av tillgänglighetsbrister och barriäreffekter i staden. För den genomgående trafiken på E4 utgör passagen genom Örnsköldsvik en flaskhals. Cirkulationsplatser och trafikljus påverkar transportkvalité negativt. E4 bidrar också till att gränsvärdet i miljö kvalitetsnormen för partiklar i luft överskrids i centrala Örnsköldsvik.

Effektmål i förstudien

Tillgänglighet

- Förbättrad tillgänglighet för oskyddade trafikanter i Örnsköldsvik.
- Förbättrad tillgänglighet och framkomlighet på E4.

Trafiksäkerhet

- God trafiksäkerhet på E4.
- Minskad risk för olyckor med farligt gods i centrala Örnsköldsvik.

Miljö och hälsa

- Förbättrad miljö med avseende på buller och luft i Örnsköldsvik.
- Försumbar negativ påverkan på natur- och kulturmiljö.
- Förbifart och genomfart ska sammantaget ge lägre utsläpp av klimatgaser än tidigare.

Måluppfyllelse

Förstudien visar att samtliga steg i 4-stegsprincipen kan ha effekt på målen. När det gäller påverkan på luftmiljön är dock tunnel genom Åsberget den åtgärd som förväntas få störst effekt och bedöms vara en nödvändighet för att långsiktigt nå miljö kvalitetsnormen.

Ärendenr: TRV 2012/81559
Projekt nr: V83262980

Motiv

En tunnel utanför staden skulle lösa många av dagens problem med genomfarten då ungefär hälften av fordonen beräknas nyttja den nya sträckningen. Trots detta skulle en betydande mängd fordon, ca 10 000 f/d, ändå fortsätta att trafikera centrum. En ny sträckning av E4 löser därför inte alla problem utan det är nödvändigt att fortsätta att arbeta för ett klokare sätt att transportera sig på och effektivare nyttjande av befintligt system. (steg 1 och 2). Vidare finns det ett antal brister på E4 genom centrum, som skulle behöva åtgärdas. Därför föreslås en kombination mellan åtgärderna i steg 1-3, i väntan på en tunnel. Föreslagna åtgärder i genomförd förstudie och idéstudie ligger till grund för beslut om vilka åtgärder som kan bli aktuella. En åtgärdsvalsstudie genomförs för att ytterligare tydliggöra vilka åtgärder som ska prioriteras och hur ansvaret för dessa ska fördelas mellan olika aktörer.

I dagsläget är en tunnel inte finansierad i någon plan och det är därför inte klart om och när det kan bli verklighet.

Utöver den korridor som beskrivits i Örnsköldsviks kommuns översiktsplan för tunnel genom Åsberget identifierades och studerades alternativa sträckningar genom Åsberget översiktligt. Detta har medfört att korridoren för möjliga sträckningar genom Åsberget har breddats. Örnsköldsviks kommun påpekar i sitt yttrande att det är ohållbart att reservera hela denna korridor för vägändamål i översiktsplanen och vill därför att Trafikverket utreder och beslutar om en snävare korridor.

Åtgärder "Tunnel genom centrum" studerades översiktligt i förstudien. Där konstateras att åtgärden har effekter på uppsatta mål, men i en lägre utsträckning än tunnel genom Åsberget. Effekterna avseende luftkvaliteten kring centralesplanaden är osäkra. Åtgärden skulle skapa möjligheter att binda ihop stadens centrala delar, men skulle samtidigt skapa en ny barriär vid tunnelmynningarna. Det är också troligt att tunneln inte skulle skapa särskilt stora tidsvinster eftersom den begränsas av korsningar i plan både i norr och i söder. Örnsköldsviks kommun påpekar i sitt yttrande att tunnel genom centrum medför oacceptabla konsekvenser för trafiken på de lokala gatorna i staden. Vidare skulle fordon med farligt gods även fortsättningsvis transporteras genom staden, med de risker det innebär. Av dessa anledningar avförs tunnel genom centrum som alternativ.

Samråd

Under upprättandet av förstudien har underlag och synpunkter inhämtats från myndigheter och övriga intressenter i området. Genom kungörelseannonser har också intresserade miljöorganisationer och berörd allmänhet haft möjlighet att ta del av remisshandlingens och lämna synpunkter. Totalt har 15 skriftliga yttranden inkommit. Remissvaren finns sammanfattade i en separat samrådsredogörelse.

Ärendenr: TRV 2012/81559
Projektnr: V83262980

Beslut om betydande miljöpåverkan

Den 24 maj 2013 fattade Länsstyrelsen i Västernorrland beslut om att projektet kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Härnösand 2013-06-28

.....
Per-Henrik Fräjdin

Chef Planeringsenheten, Trafikverket Region Mitt

